

Příklad 1. Zobrazte v rovině definiční obory funkcí:

a) $f(x, y) = \ln\left(\frac{x}{3} + 2y\right)$,
 $\ln t \Rightarrow t > 0$
 $\frac{x}{3} + 2y > 0$
 $y > -\frac{x}{6}$

b) $f(x, y) = \sqrt{1 - \left(\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4}\right)}$

c) $f(x, y) = \frac{\sqrt{4x - y^2}}{\ln(1 - x^2 - y^2)}$
 $4x - y^2 \geq 0$
 $1 - x^2 - y^2 > 0$
 $1 - x^2 - y^2 \neq 1$
 $x^2 y^2 \neq 0$
 $x \neq 0 \vee y \neq 0$

d) $f(x, y) = \arccos \frac{x}{x+y}$

9 23-16:59

b) $f(x, y) = \sqrt{1 - \left(\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4}\right)}$ $1 \geq \frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4}$

c) $f(x, y) = \frac{\sqrt{4x - y^2}}{\ln(1 - x^2 - y^2)}$

$4x - y^2 \geq 0$
 $1 - x^2 - y^2 > 0$
 $1 - x^2 - y^2 \neq 1$
 $x^2 y^2 \neq 0$
 $x \neq 0 \vee y \neq 0$

$x \geq \frac{y^2}{4}$
 $y \geq 0 \Rightarrow \sqrt{x} \geq \frac{y}{2}$
 $y \leq 0 \Rightarrow \sqrt{x} \geq -\frac{y}{2}$

9 23-17:08

d) $\arccos \frac{x}{x+y}$ je def. $\Leftrightarrow \frac{x}{x+y} \in \langle -1, 1 \rangle$

$\Leftrightarrow -1 \leq \frac{x}{x+y} \leq 1$

$x+y > 0$

$-(x+y) \leq x \leq x+y$
 $-y \leq 2x \wedge 0 \leq y$
 $y \geq 2x$

2. $x+y < 0$

$-(x+y) \geq x \geq x+y$
 $y \leq -2x \wedge 0 \geq y$

9 23-17:16

Příklad 2. Určete definiční obor funkcí:

a) $f(x, y, z) = \sqrt{\frac{x}{y}} + \ln z$,
 $\frac{x}{y} \geq 0, y \neq 0, z > 0$

b) $f(x, y, z) = \arccos \frac{z}{\sqrt{x^2 + y^2}}$

$-1 \leq \frac{z}{\sqrt{x^2 + y^2}} \leq 1, x^2 + y^2 \neq 0, x^2 + y^2 \geq z^2$

$x \neq 0 \vee y \neq 0$

9 23-16:59

Příklad 3. Načrtněte vrstevnice funkcí:

a) $f(x, y) = x^2 - y^2$,
 $f_c = \{[x, y] \in \mathbb{R}^2; f(x, y) = c\}$

b) $f(x, y) = x^y, x > 0$

c) $f(x, y) = \sqrt{x}y$

$c = x^2 - y^2$
 $y^2 = x^2 - c$
 $c = 1: y \geq 0$
 $y = \sqrt{x^2 - 1}$
 $c = -1: y \leq 0$
 $y = -\sqrt{x^2 - 1}$

9 23-16:59

b) $f(x, y) = x^y, x > 0$

$c = x^y = e^{y \ln x} \Rightarrow c > 0$

1. $c = 1$
 $1 = e^{y \ln x}$
 $0 = y \ln x$
 $y = 0 \vee x = 1$

2. $c = e$
 $e = e^{y \ln x}$
 $1 = y \ln x$
 $y = \frac{1}{\ln x}$

$c = e^k, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$
 $e^k = e^{y \ln x}$
 $y = \frac{k}{\ln x}$

9 23-17:38

$f(x,y) = \sqrt{xy}$
 $\frac{x \cdot y \geq 0}{c \geq 0}$
 $c = \sqrt{xy} \Leftrightarrow c^2 = xy \Rightarrow y = \frac{c^2}{x}$ pro $x \neq 0$

9 23-17:47

Příklad 4. Rozhodněte, zda je daná posloupnost Cauchyovská:
 a) $(-\frac{1}{2})^n$, kde $n \in \mathbb{N}$,
 b) a^n , kde $n \in \mathbb{N}$ (v závislosti na hodnotě parametru $a \in \mathbb{R}$).
 c) $\frac{n+1}{n^2}$.

konvergenční \Rightarrow Cauchyovská $\{a_n\}$
 $\forall \varepsilon > 0 \exists N \in \mathbb{N} : \forall m, n \geq N$
 $|a_m - a_n| < \varepsilon$

a) $-\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, -\frac{1}{8}, \frac{1}{16}, -\frac{1}{32}, \frac{1}{64}, \dots$
 $N(\varepsilon) = \left| \left(-\frac{1}{2}\right)^m - \left(-\frac{1}{2}\right)^n \right| \leq 2 \cdot \frac{1}{2^m} < \varepsilon$
 $\frac{1}{2^{m+1}} < \frac{\varepsilon}{2}$
 $-m+1 < \log_2 \frac{\varepsilon}{2}$
 $m > 1 - \log_2 \frac{\varepsilon}{2}$

9 23-16:59

b) a^n $n \in \mathbb{N}$ v závislosti na parametru $a \in \mathbb{R}$

- $a \in (-1, 1)$ je Cauchyovská - důkaz analogicky
- není Cauchyovská ($a > 0 \Rightarrow$ roste podle všude meze)
 $a < 0$ osciluje

$a = -1$ $-1, 1, -1, 1, -1, 1, \dots$

9 23-18:03

c) $\frac{n+1}{n^2}$ $n \in \mathbb{N}$
 $a_n = \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2} \rightarrow 0$ konvergenční \Rightarrow Cauchyovská

9 23-18:06

Příklad 5. Určete všechny hromadné body množiny:

- \mathbb{Z} , nejsoň
- \mathbb{Q} , je f.z.v. lmsdaí \mathbb{R}
- $\{1, 1, 2, 1, 2, 3, 1, 2, 3, 4, \dots\}$, \mathbb{N}
- $\{3(1 - \frac{1}{n}) + 2(-1)^n; n \in \mathbb{N}\}$.
 d) $3(1 - \frac{1}{n}) \rightarrow 3$
 podpsl. pro $n=2k \rightarrow 3+2$
 - " - $n=2k+1 \rightarrow 3-2$

9 23-17:00

$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^m$

Příklad 6. Určete tečnu křivky dané předpisem
 $f(t) = (2 \cos t + \cos 3t, \sin 2t, t)$
 v bodě $t = \frac{3\pi}{2}$.

$f'(t) = (-2 \sin t - 3 \sin 3t, 2 \cos 2t, 1)$ [cos, sin]
 $f'(\frac{3\pi}{2}) = (2 - 3 \cdot 1, -2, 1)$
 $= (-1, -2, 1)$

tečna: $(0, 0, \frac{3\pi}{2}) + \tau \cdot (-1, -2, 1), \tau \in \mathbb{R}$

9 23-17:00

Príkklad 7. Na křivce (t, t^2, t^3) najděte takový bod, že jím procházející tečna je rovnoběžná s rovinou $x + 2y + z = 1$.

normální vektor roviny: $n = (1, 2, 1)$

$f(t) = (1, 2t, 3t^2)$ $f'(t) \perp n \Rightarrow f'(t) \cdot n = 0$
skal. součin

$$1 \cdot 1 + 2t \cdot 2 + 3t^2 \cdot 1 = 0$$

$$3t^2 + 4t + 1 = 0 \quad t_{1,2} = \frac{-4 \pm \sqrt{16 - 12}}{6} = \begin{cases} -\frac{1}{3} \\ -1 \end{cases}$$

$$t_1 = -\frac{1}{3} \Rightarrow \left(-\frac{1}{3}, \frac{1}{9}, -\frac{1}{27}\right)$$

$$t_2 = -1 \Rightarrow (-1, 1, -1)$$

9 23-17:00

Príkklad 8. Vypočtete limity:

a) $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} \frac{x+y}{\sqrt{x^2+y^2}}$

b) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2+y^2}{\sqrt{x^2+y^2+1}-1}$

c) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} xy^2 \cos \frac{1}{xy^2}$

d) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin xy}{x}$

e) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2+y^2}{x^2+y^2}$

f) $\lim_{(x,y) \rightarrow (\infty, \infty)} (x^2+y^2)e^{-(x+y)}$

g) $\lim_{(x,y) \rightarrow (\infty, 1)} (1 + \frac{1}{x})^{\frac{x}{y}}$

$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L$
 $\forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall x - x_0 < \delta \Rightarrow |f(x) - L| < \epsilon$

g) $= f(1, 1) = \frac{2}{\sqrt{2}} = \sqrt{2}$

9 23-17:00

b) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2+y^2}{\sqrt{x^2+y^2+1}-1} =$

$$= \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{(x^2+y^2)(\sqrt{x^2+y^2+1}+1)}{(x^2+y^2+1)-1} = 2$$

c) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} xy \cdot \cos \frac{1}{xy} = 0$

$\cos \frac{1}{xy} \in [-1, 1]$ d.h.

$\lim f(x) \cdot g(x)$
 $f(x) \rightarrow 0$
 $|g(x)| \leq K \in \mathbb{R}$

9 23-18:31

d) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(xy)}{xy} =$

$$= \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(xy)}{xy} \cdot y =$$

$$= \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(xy)}{xy} \cdot \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} y = 1 \cdot 0 = 0$$

$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin t}{t} = 1$
 $t = xy$

e) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2+y^2}{x^2+y^2} =$ *neobavme i svisle => "asi 0"*

pol. souřadice: $x = r \cos \varphi$ $y = r \sin \varphi$ $\lim_{r \rightarrow 0} \frac{r^2(\cos^2 \varphi + \sin^2 \varphi)}{r^2} =$

$$= \lim_{r \rightarrow 0} \frac{r^2(1)}{r^2} = 0$$

d.h. $-2 \leq \dots \leq 2$

9 23-18:31